

Методичні рекомендації «Робота з батьками у воєнний та післявоєнний час»

В умовах війни педагогічні працівники мають бути готовими, спроможними повноцінно надавати освітні, інформаційні, консультаційні послуги сім'ям, які виховують дітей раннього та дошкільного віку. Саме тому питання організації комунікації з учасниками освітнього процесу посідає ключове місце. В умовах військових дій найбільшої актуальності набувають системи комунікації з дітьми, їхніми батьками, сім'ями, педагогами, що дає змогу встановити швидкий обмін інформацією, мобільність зворотного зв'язку.

Виховна робота завжди була невід'ємною складовою освітнього процесу, а зараз, в умовах військової агресії проти України, її важливість складно переоцінити. Усе, що відбувається зараз – виклик для школи, для вчителів та учнів, батьків.. Звісно, постає питання: як саме працювати просто зараз, як розставити акценти?

Найважливішими напрямками виховної роботи зараз мають стати:

- психологічна та емоційна підтримка учнів;
- навчання правил поведінки в умовах воєнного стану (під час повітряних тривог, поводження з вибухонебезпечними предметами, перша медична допомога тощо);
- адаптація та підтримка учнів-ВПО;
- розвиток критичного мислення та медіаграмотності;
- національно-патріотичне виховання.

Нова реальність диктує нові правила життя. Тепер одне з найважливіших завдань – навчити дітей правилам безпеки, які допоможуть зберігати життя. Школярі мають знати:

- які заборони та обмеження діють під час воєнного стану;
- що таке «тривожна валіза», як її зібрати, що туди покласти;
- як діяти під час повітряних тривог (що робити, якщо сигнал застав удома / на вулиці / в магазині тощо);
- як поводитися під час обстрілів;
- що робити у випадку виявлення вибухонебезпечних предметів;
- як надавати першу домедичну допомогу.

Зараз учні найбільше потребують підтримки та розуміння, академічні успіхи та оцінки відходять на другий план. Той факт, що діти, на жаль, поступово вимушено звикають до нових реалій, не означає, що вони можуть обійтися без підтримки дорослих. Вони як ніколи її потребують. Їм потрібна наша впевненість у тому, що все буде добре, наша стійкість та віра в перемогу навіть у важкі часи невизначеності.

Щоб допомогти дітям, їхнім батькам та опікунам знизити рівень стресу, впоратися з емоційним навантаженням та піклуватись про здоров'я, безпеку та розвиток дітей під час війни,

Рекомендації класним керівникам для роботи з батьками в умовах воєнного стану

В умовах воєнного стану, головною метою освітнього процесу стало не лише надання освітніх послуг, але і психологічна підтримка учнів і батьків. До обов'язків класного керівника додалися організація дистанційного навчання учнів у залежності від їх технічних можливостей, психологічна підтримка батьків та учнів. То ж як організувати роботу класному керівнику?

1. Домовтеся з батьками, що про будь які переміщення дитини, вони будуть повідомляти Вас.

2. Якщо дитина не має технічних можливостей виходити на онлайн навчання, з'ясуйте у який спосіб вона може працювати (через Вайбер, Телеграм, смс повідомлення). Організуйте зв'язок учителів з такими учнями.

3. Правила безпеки є надзвичайно важливими у воєнний час. Проведення виховних годин, бесід, перегляд відеороликів про безпеку є обов'язковим. Але, не забувайте, що діти обмежені у спілкуванні з однолітками, друзями, вони , у більшості, не відвідують гуртків та секцій, які раніше були частиною їхнього життя. Іноді дітям важко знайти нові захоплення. То ж, спрямуйте свої виховні години на особистість дітей. Це можуть бути майстер -класи , клуби - інтересів, обмін захопленнями. Давайте дітям можливість поговорити між собою, задати один одному запитання.

4. Підтримуйте батьків. Надавайте їм інформацію та рекомендації про алгоритми дій у надзвичайних ситуаціях, як говорити з дітьми про війну, техніки самовідновлення, зняття психологічної напруги, адже від батьків залежить психологічний стан дітей.

Освітній процес має бути відновленим за безпечних умов. Пріоритетом є забезпечення максимально можливої безпеки кожної дитини, кожного працівника системи освіти

Поради батькам під час війни

<https://www.unicef.org/ukraine/documents/parents-at-war> Брошура з важливою інформацією для батьків, які переживають війну разом зі своїми дітьми

Як вберегтися від небезпеки мін та боєприпасів

Правила безпечного поводження у населених пунктах та поза ними під час війни

ЮНІСЕФ

Правила безпеки під час війни: інформація для підлітків

Ресурси та телефони допомоги для сімей, які залишають Україну

Як отримати основні послуги, захист та іншу підтримку, якщо ви біженець з України, який в'їжджає в сусідню країну.

Партнерство між школою і батьками: підходи та способи втілення

<https://www.youtube.com/watch?v=8M6-tviFkQI>

Після того, як усі "врятувалися", важливо сказати: "Ми у безпеці! Ми разом. Ми всі супергерої!", – радить Світлана Ройз.

Уривки методички "Супергерої безпеки. Як підготувати дітей до можливих надзвичайних ситуацій":

Електронні покликання:

- ✓ Нова українська школа. Порадник для вчителя. Розділ 8. Співпраця з батьками

https://base.kristti.com.ua/wp-content/uploads/2017/10/rozd_8_Batki.pdf

- ✓ Техніка безпеки під час воєнного стану

<https://www.youtube.com/watch?v=D7uuWeAqfmE>

- ✓ Безпечна поведінка дітей під час війни

<https://www.youtube.com/watch?v=kHiXhGis7ag>

- ✓ Допомагаємо дітям впоратися з тривожністю в умовах війни. Поради батькам. Частина I

<https://www.youtube.com/watch?v=UqG5BaUi7Uc>

- ✓ Мінна безпека для молодших школярів

<https://www.youtube.com/watch?v=rVTZWqK6l3k>

- ✓ Обережно, міни!

<https://www.youtube.com/watch?v=ppf-s9nVuME>

- ✓ Пам'ятка для батьків та дітей. Правила безпечної поведінки з вибухонебезпечними предметами.

<https://www.youtube.com/watch?v=Lc4-Y8gq5GI>

- ✓ Інтерактивний урок із мінної безпеки для старшої школи

https://www.youtube.com/watch?v=XAs_uq3T8Ps

- ✓ Поради батькам та опікунам під час війни - тримайтеся разом!

https://www.youtube.com/watch?v=4W_gbyijWe

- ✓ ЯК ПІДТРИМАТИ СВОЮ ДИТИНУ ПІД ЧАС ВІЙНИ?

<https://www.youtube.com/watch?v=9WQBggdcH30>

- ✓ Як допомогти дитині впоратися з травмою війни: відповіді психологів і світовий досвід

<https://rubryka.com/article/solutions-journalism-november/>

✓ Я боюся за дитину: як батькам підтримувати себе під час війни

<https://rubryka.com/article/afraid-for-child/>

✓ Відео консультація для батьків. Тема: Дитячі прохання до батьків

<https://www.youtube.com/watch?v=1bZYLUn8D5k>

✓ Як зупинити булінг: поради для батьків

<https://www.youtube.com/watch?v=pNCvFAOQCo>

Література:

✓ Учителі й батьки: як стати союзниками? Методичні рекомендації: Спецвипуск. Завуч. 2019. № 3.

✓ Вовнянко Т. Батьки і діти: Шляхи взаємодії Батьківські збори. Психолог. 2017. № 9/10. с.53-59.

✓ Гаврилюк Т. Використання нестандартних форм роботи з батьками: Батьківські збори в загальноосвітніх закладах. Психолог. 2017. № 7/8. С. 72-76.

✓ Гала С. М. Оновлення змісту, форм і методів роботи з батьками. Виховна робота в школі. 2017. № 9. С. 24-30.

✓ Головницька А. Лекторій для батьків: Матеріали до тематичних батьківських зборів. Шкільний світ. 2017. № 1. С. 10-15.

✓ Грицюк Л. Співпраця батьків і школи: форми й методи взаємодії. Школа. 2017. № 11.с. 32-55.

✓ Гурська О., Самсоненко І. Об'єднані спільними прагненнями: Нові орієнтири в співпраці закладу освіти з батьками. Директор школи. 2021. № 3/4. С. 56-101./6. с. 36-41.

✓ Детинич Н. В. Взаємодія сім'ї та школи як запорука ефективності виховного процесу. Педагогічна майстерня. 2018. № 5. С. 4-8.

Іващенко О. Запрошення на батьківські збори: Шаблони й поради. Шкільний світ. 2017. № 22. С. 10-12.

Кириченко В., Ковнанич Г. Партнерська взаємодія з батьками учнів: Підготовка педагогів. Методист. 2020. № 9/10. С. 74-85.

✓ Клименко В. 12 вправ для неформального знайомства з батьками. Шкільний світ. 2019. № 18. с. 15-21.

✓ Коломис А. М. Співпраця школи, сім'ї та батьківської громади як важливий компонент ефективної діяльності закладу освіти: реалізація проекту «Психолого-педагогічна освіта батьків; Виховна робота в школі. 2018. № 5. С.43-

✓ Куца Л. П. Дітей навчає те, що їх оточує: Методичні рекомендації щодо роботи з батьками. Педагогічна майстерня. 2019. № 12. С. 12-20.

✓ Марченко О. А. Взаємодія класного керівника і батьків. Виховна робота в школі. 2017. № 11. с. 46-52.

✓ Осадча О. М. Створення інноваційного освітнього середовища в роботі з батьківською громадою. Класному керівнику. Усе для роботи. 2019. № 2. С. 44-
Прахова С. А., Петренко О. А. Відкритий брифінг; Організація роботи з батьківською громадою; для вчителів і представників адміністрації закладів освіти. Виховна робота в школі. 2020. № 5. С. 34-37

✓ Скрипник Г., Кучерява Н. Організація системи співпраці з батьками: Практичні аспекти навчання батьків. Соціальний педагог. 2018. № 11. С. 32-37.

✓ Станішевський Я. Проводимо батьківські збори: 7 порад для вчителів і батьків. Шкільний світ. 2017. №21. С. 5-6.

✓ Трушкова Т. Спільна робота школи та батьківської громадськості: щодо родинного виховання школярів. Директор школи. 2018. № 11/12. С. 50-53.